

VII. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastajan maistraatille vuodelta 1920 antama kertomus oli seuraava:

Vuonna 1920 toimitettiin 803 kirjoihin merkittyä katselmusta, laadittiin 354 kirjelmää ja toimituskirjaa, tarkastettiin 83 rakennusarviota sekä 240 rakennuspiirustukset. Tarkastuksen alaisten rakennuspaikkain luku oli 310. Vuodelta 1919 oli jäljellä puolivalmiina 81 uutisrakennusta sekä 12 rakennuksen- ja tulisijanmuutosta. Vuoden varrella tuli lisää 110 uutisrakennusta ja 103 rakennuksen- ja tulisijanmuutosta sekä tarkastettiin 25 uutisrakennusta ja 115 rakennuksen ja tulisijan muutosta. Vuoden varrella syntyneiden uutisrakennusten kuutiosialtö oli 401,021.4 m, ja ne käsittivät 897 asuinhuonetta, 320 keittiötä ja 149 muuta huonetta. Verratessa näitä lukuja vuoden 1919 vastaaviin lukuihin huomaa, että rakennustoiminta vuonna 1920 oli jotenkin kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 1919 ja melkoista vilkkaampi kuin vuosina 1918 ja 1919 yhteensä.

Siitä lähtien kun kaupunginvaltuusto vuonna 1915 päätti supistaa rakennustarkastuskonttorin menosääntöä, on konttorilla ollut vastassaan vaikeuksia ulkonaiseen valvontaan nähden, ja nämä vaikeudet tulevat esiintymään vielä tuntuvampina, kun rakennustoiminta alkaa vilkastua. Tarkastajaa ei silloin voida käyttää konttorityöhön eikä piirustusten tarkastukseen, koska ulkonainen valvonta tulee viemään kaiken hänen aikansa. Tämän johdosta tulee koko piirustusten tarkastus ja katselmustoimituskirjain laatiminen sekä kaikki konttorityö, t. s. kaikkien kirjelmäin vastaaminen, lausuntojen ja hakemuskirjain laatiminen y. m. jäämään yksinomaan rakennustarkastajan hoidettavaksi, joten hänellä ei tule olemaan aikaa kaikkien rakennusjärjestyksessä määrättyjen katselmusten toimittamiseen. Näitä epäkohtia ei voida korjata muuten kuin uudelleen asettamalla avustava rakennustarkastaja, jonka virka on ollut lakkautettuna. Samoin täytyy rakennusinsinöörin, sittenkuin avustavan rakennusinsinöörin toimi on lakkautettu, itse tarkastaa numeroihin nähden kaikki saapuvat arviot, mikä rakennustoiminnan vilkastuessa vie runsaasti aikaa ja aiheuttaa sen, ettei hän ehdi omistaa tarpeeksi aikaa rakennuspaikoilla suoritettavaan valvontaan. Viimemainittu vuorostaan tekee työn suorituksen huolimattommaksi, rakenteen heikommaksi ja tapaturmat, joiden suuruutta on edeltäpäin mahdotonta arvata, mahdollisiksi, jopa todennäköisiksi. Olisi siis erinomaisen tärkeätä, että myöskin avustavan rakennusinsinöörin virka jälleen vakinaisesti täytettäisiin.

Nykyisin vallitsevan verraten vähäisen rakennustoiminnan aikana voi konttori hädin tuskin tulla toimeen vähennytyllä henkilökunnalla, mutta jos raken-

nustoiminta lisääntyy, ei ulkonaista valvontaa voida suorittaa rakennusjärjestyksen ja varmuuden vaatimusten mukaisesti.

Vuonna 1916 erosi avustava rakennustarkastaja arkkitehti L. Mallander, vuonna 1917 avustava rakennusinsinööri J. Roiha ja joulukuun 31 p:nä 1920 rakennusinsinööri A. E. Nikander. Näinä vuosina on siis konttori menettänyt kolme niin pätevää ja hyvää työntekijää, että heitä tuskin voidaan korvata, ja syynä on kahteen ensinmainittuun nähden ollut kaupunginvaltuuston päätös virkailijain lukumäärän vähentämisestä. Insinööri Nikander, jonka työtaakka täten huomattavasti lisääntyi, katsoi vastuun liian suureksi ja palkan liian pieneksi voidakseen jäädä virkaan. Miten vaikeata on ollut saada insinöörinviran hoitajaksi sopivaa henkilöä, ilmenee parhaiten siitä tosiseikasta, että virka oli kolme kertaa julistettava haettavaksi. Hakijoiden joukossa oli yksi ainoa henkilö, joka empimättä voitiin katsoa täysin sopivaksi menestyksellisesti hoitamaan virkaa, mutta hänen palkkavaatimuksensa olivat suuremmat kuin rahasäännön mukainen palkka, minkä vuoksi häntä ei voitu ottaa virkaan. Ei ollut muuta neuvoa kuin täyttää virka väliaikaisesti määräämällä eräs insinööri sitä hoitamaan ja jäädä odottamaan. On itsestään selvää, että tällainen menettely vaikeuttaa jatkuvaisuutta konttorin työssä ja aikaansaa epävarmuudentilan, koska henkilöllä, joka ottaa viran määräämättömäksi ajaksi sivutulona, kunnes jotain parempaa ilmaantuu, ei ole eikä voikaan olla samaa harrastusta työhönsä kuin viran vakinaisella haltijalla, jolla johtosäännön mukaisesti ei saa olla muuta tointa.

Kaupunginvaltuusto on vastoin maistraatin ja rakennustarkastajan esitystä asiasta määrännyt, että rakennusinsinöörin rakennustarkastajan ollessa estettynä tulee hoitaa viimeainittun virkaa. Tämä päätös olisi käytäntöön sovelletuttuna erittäin turmiollinen. Mutta kun on aivan mahdotonta, että vastuunalainen viranomainen voisi ottaa vastuulleen insinöörin määräämistä hoitamaan selvää arkkitehdintointia, ei maistraattikaan koskaan tule voimaan määrätä rakennusinsinööriä toimimaan rakennustarkastajana. Rakennustarkastukselle olisi eduksi, jos maistraatti kaupunginvaltuustolle tekisi esityksen tämän päätöksen muuttamisesta.